

עין משפט
גרי מצוה

בב א מיי פ"ו מהל' מעשה קרבנות הלכה ד':

בב ב ג ד ה מיי פ"ה מהל' פרה הל' ד':

בב ד מיי פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל' ו':

א ד ח מיי שם הל' ט: ב ט י מיי שם הלכה י: ג כ מיי שם הלכה ח: ד ל מיי פ"ח מהלכות בית הבחירה הל' ו':

ה מ מיי פ"י מהלכות מעשה הקרבנות הל' א':

סמל תורה אור השלם

תורה אור השלם

- והוציא את כל הפר אל מחוץ למִחֻנָּה אֶל מקום קדוּרָה אֶל שַׁף הַדֶּשֶׁן וְשָׂרָף אתוּ על עצים בָּאֵשׁ על שַׁף הַדֶּשֶׁן יִשְׂרָאֵל:

וּקְרָא ד יב והשָׂרָף אתם יַבֵּס בְּגָדָיו וְרֹחֶץ את בִּשְׂרוֹ בַּמֵּיִם וְאֶהְיֶה כֹן יְבֹאֵד אֶל הַמִּחֻנָּה: וְקָרָא טז כח לִבְנֵי אֶזְרָא וְנִבְחָה יִמְרֹךְ אִם יִהְיֶה חֲטָאִיכֶם כְּשֵׁינִם כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ אִם יֵאָדְמוּ כְּתוֹלַע צִבְּרֵי יִהְיֶה:

יִשְׁעִינָה יח וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קוֹשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֵינֵיכֶם אֵת נִפְשֵׁיכֶם כָּל מִלְּאָכָה לֹא תַעֲשֶׂה:

במדבר כט ז וְאֵבָלֹו אַתֶּם אֲשֶׁר בְּפֹר קִדְּם לְמִלְאֵי אֶת יָדֶם לְקֹדֶשׁ אַתֶּם וְאֵל יֵאָכֵל כִּי קֹדֶשׁ הֵם: שמות כט לג

סמל מוסף רש"י

מוסף רש"י
הובא בסוף המסכת

סמל רבינו חננאל

רבינו חננאל
אמר רבא מאן תנא דפליג על ר' יוסי הגלילי ר' אליעזר בן יעקב היא דתניא על שפך הדשן ישרף שיהא שם דשן שיקדים שם דשן. ר' אליעזר בן יעקב אומר שיהא מקומו משופך. ודחי אבבי דילמא במקומו משופך פליגי ולא דלא כבי ר' אליעזר בן יעקב על שפך הדשן ממש. מאן דאמר ניתן הבשר והחלב היתוך מים אין טעמא בנדים, ההריכה נמי כמו היתוך הוא שהרי לא נותר בשר, ואינו מטמא בנדים. ומי שאמר משנעשה אפר ההריכה אינה אפר ומטמא בנדים. אמרו לכהן גדול הגיע שיעור למדבר בו. אמר אבבי ש"מ קסבר ר' יהודה בית חדרור מדבר הוא. קמ"ל כיון שהגיע למדבר נעשת מצווה. הדרן עלך שני שעירי

בא לו כהן גדול לקרות אם רוצה בבגדי ברוך קורא בו. דייקין ממתני' דקריאה לאו עבודה היא. ומדקרי בבגדי ברוך ש"מ רבדני ברוך כהונה ניתנו ליהנות בהן. ואע"ג דאסיקנא לשמעתא כי ניתנו ליהנות בהן, דחינן דילמא שני קריאה דצורך עבודה

היא. הכי נמי דחינן דלא היו ישינים בבגדי קדש הא מיכל אכלי בהו. דילמא שני אכילה דאית בה כפרה כעבודה היא, דתניא ואכלו אותם אשר כופר בהן, מלמד כיון שהכהנים אוכלין אותם בעלין מחכפרין. איכא דאמרי שינה הוא דלא הא הילוך בהו שרי. ודחינן אפילו הילוך אסור,

על המחילה ועל סדר הכריתות. צירושלמי (פ"ו ה"א) מנין (לקרות) [נקריאת] הפרשה ר' אחיז בשם ר' יוחנן ויעש ממ"ל כאשר צוה ה' מנאן לקריאת הפרשה. ואם רצה לקרות בבגדי ברוך קורא. אבל בבגדי וזה אין לקרות שאין ללוש בתחילה בגדי וזה אם לא לציור עבודה, ואמרינן לעיל בפרק הממונה [ג], שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה ועשון שחטא טבילה סמוך לעבודה כהונה. גמ'. מבכ"ז דקריאה לאו עבודה היא. מדלא צעין שומקנסה לציור לכל הפחות, ועוד דאטענית אינו כמות ותלוק כפי רש"י אלא הוא כמו שדין להעשף (בס) [כה] כמו אדרת שנער איטעל דמילתא בטנהדינן [נח], אן ואיטעל דפרקוה אמימנא ויבמות סו, בן, וכן היה לבוש איטעל בת מאה [שבת קכח, א], וכן נותנין לו כל ימות הרגל ולאציטלנו [מו"ק י, ב], וכן מרגוש ירושלמי דייקא שם ויפת אל שהמלה נבדשתה ט, כן, שנעמט שהוא כעין סדין ולא חלוק וכמותה. ולאזכרה משמע שאינה בגדי הכוהה צוה הענין. ולא כפי רבותיו של רש"י שפי' לעיל בפרק הממונה [נה, ב] דכהן שעשמה לו אמו כמות בד מאה מנה לובשה ועובד בה עבודת יחיד דהיינו מקרא פרשה באצטעל לנן משל, דלא [פרין] [פרשית] האל שאינו כמות, וגם הקשה רש"י שם עליהם דלא קמי צם האל וכלנד שומקנסה לציור, וגם הפייט יסד את הכמות סוכר [שאין] [סאן] בגדי הכוהה, ועוד דלא אמרינן [בבבלי ו'] [הכא בכלל] דקריאה לאו עבודה היא, ועוד עזריה משיב ואפילו של יחיד לא היה מקשה כהן כלום.

סח:

במחנה לרבות אפילו חוץ למחנה אחת דלא תימא חוץ לג' מחנות כמו פרים הנשרפים בלאו קרא נגמר מחוץ למחנה דטומאת בגדים דמנו להדדי דתרווייהו לאו מכשירים נינהו וגרסה לי דאי לא כתב במחנה הוה גמרינן מפרה דאף על גב דהאי מכשיר והאי לאו מכשיר הוא מכל מקום כיון דאידי ואידי נשמיטת חוץ איירי דכתיב גבי פרה והוציא אותה אל מחוץ למחנה ושחט אותה לפניו וגמרינן להו מהדדי ופרה גמרינן מפריס הנשרפין משריפתן ולא מטומאתן דלשריפתן דמיא דאידי ואידי מכשיר הוא אצל לטומאתן לא דמיא כלל:

הדרן עלך שני שעירי

וזהו השורף זה המסייע בשעת שריפה יכול אף משנעשו אפר מטמאין בנדים ת"ל אותם האותם מטמאין בנדים ולא משנעשו אפר מטמאין בנדים ר"א ברכי שמעון אומר הפר מטמא ניתן הבשר אינו מטמא בנדים מאי בינייהו ^ט איכא בינייהו דשויה חרוכא: **בתני'** אמרו לו לכהן גדול הגיע שעיר למדבר וּמַנִּיין היו יודעין שהגיע שעיר למדבר דירכאות היו עושין וּמַנִּיפין בסודרין ויודעין שהגיע שעיר למדבר אמר ר' יהודה והלא סימן גדול היה להם מירושלים ועד בית ^ז חדרורו שלשה מילין הולכין מיל וחזורין מיל ושהיון כדי מיל ויודעין שהגיע שעיר למדבר ^א [א] ^ב ר' ישמעאל אומר והלא סימן אחר היה להם לשון של זהירות היה קשור על פתחו של היכל וכשהגיע שעיר למדבר היה הלשון מלבין שנאמר ^ג אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו: **גמ'** אמר אבבי ש"מ בית חדרורו במדבר קיימא והא קמ"ל ^ו דקסבר רבי יהודה כיון שהגיע שעיר למדבר נעשית מצווה:

הדרן עלך שני שעירי

בא לו כהן גדול לקרות יאם רצה לקרות בבגדי ברוך קורא יואם לאו קורא באצטלית לבן משלו ^ב חוון ^ג הכנסת נוטל ספר תורה ונותנו לראש הכנסת וראש הכנסת נותנו לסגן והסגן נותנו לכהן גדול וכהן גדול עומד ומקבל ^ו וקורא ^ז ואחרי מות ואך בעשור וגולל ספר תורה ומניחו בחיקו ואומר יותר ממה שקראתי לפניכם כתוב כאן ^י ובעשור שבחומש הפקודים ^ק קורא על פה ומברך עליה שמונה ברכות על התורה ועל העבודה ועל ההודאה ועל מחילת העון ^ט ועל המקדש ^{יג} בפני עצמו ^י ועל ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה ^א ועל הכהנים בפני עצמן ועל שאר התפלה ^ב ההרואה כהן גדול כשהוא קורא אינו רואה פר ושעיר הנשרפין והרואה פר ושעיר הנשרפין אינו רואה כ"ג כשהוא קורא ולא מפני שאינו רשאי אלא שהיתה דרך רחוקה ומלאכת שניהן ^ט שוה כאחת: **גמ'** מדרקתני באצטלית לבן משלו מכלל דקריאה לאו עבודה היא וקתני אם רצה לקרות בבגדי ברוך קורא שמעת מינה בגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן דילמא שאני קריאה דצורך עבודה היא דאיבעיא לן בגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן או לא ניתנו ליהנות בהן ת"ש ^טלא היו ישנים בבגדי קודש שינה הוא דלא הא מיכל אכלי דילמא שאני אכילה דצורך עבודה היא ^ז כדתניא ^ה ואכלו אותם אשר כופר בהם ^ב מלמד שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרין שינה הוא דלא הא הלוכי מהלכי בדין הוא דהלוכי נמי לא וסיפא

רצה צעמן ישראל ומרצה העבודה דדביר ציתך וכו' שאומך לצדך ציראה נעבוד: ועל ההודאה. מודים אנחנו לך עד הטוב לך להודות. על העבודה מצרך נעציל העבודה שעצד והודאה סמוכה לעבודה דכתיב וזבת תודה יכבדניי (תהלים ג) אחר עבודה תודה והיא הודאה: על מחילת העון. מחול לעונותינו ציוס הכפורים הזה וכו' עד מלך מוחל וסולח לעונותינו וכו': על המקדש. מתפלל על המקדש וחומס צרוך שצחר במקדש: ועל הכהנים. מתפלל על הכהנים וחומס צרוך שצחר בזרעו של אהרן וכן על ישראל: ועל שאר התפלה. מפרש בגמרא ^ט: **גמ'** נתנו ליהנוט. נתן רשות ליהנות בהן בלא שעת עבודה: שינה הוא דלא. שמה יפיח:

[נחלקן] [נלעל] שעד אותה שעה לא היה מלבין כדקאמר לעיל דילמא קדים ומלבין בו וימנין דגמיי ליה לרישוי בו (אלא) [אלמלא] לא היה מלבין עד שעת דחסיפא לגמרי, ולפי [מה] שפירש התלמוד המשנה לעיל (לימא) [לימ] ליה לרי' יהודה דהכא שדיו קושרין אותו חזיו כסעל וחזיו כיון שמלבין היה (מניט) [נשוגיען] למדבר. הדרן עלך שני שעירי

פרק שביעי בתני'. בא לו בתן גדול לקרות בו'. האל הואיל והפסוק עובדת היום וגם עשה עיקר עבודות כפרה יס לקרות ולגבך שביע' בתני'. בא לו בתן גדול לקריאת הפרשה. ואם רצה לקרות בבגדי ברוך קורא. אבל בבגדי וזה אין לקרות שאין ללוש בתחילה בגדי וזה אם לא לציור עבודה, ואמרינן לעיל בפרק הממונה [ג], שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה ועשון שחטא טבילה סמוך לעבודה כהונה. גמ'. מבכ"ז דקריאה לאו עבודה היא. מדלא צעין שומקנסה לציור לכל הפחות, ועוד דאטענית אינו כמות ותלוק כפי רש"י אלא הוא כמו שדין להעשף (בס) [כה] כמו אדרת שנער איטעל דמילתא בטנהדינן [נח], אן ואיטעל דפרקוה אמימנא ויבמות סו, בן, וכן היה לבוש איטעל בת מאה [שבת קכח, א], וכן נותנין לו כל ימות הרגל ולאציטלנו [מו"ק י, ב], וכן מרגוש ירושלמי דייקא שם ויפת אל שהמלה נבדשתה ט, כן, שנעמט שהוא כעין סדין ולא חלוק וכמותה. ולאזכרה משמע שאינה בגדי הכוהה צוה הענין. ולא כפי רבותיו של רש"י שפי' לעיל בפרק הממונה [נה, ב] דכהן שעשמה לו אמו כמות בד מאה מנה לובשה ועובד בה עבודת יחיד דהיינו מקרא פרשה באצטעל לנן משל, דלא [פרין] [פרשית] האל שאינו כמות, וגם הקשה רש"י שם עליהם דלא קמי צם האל וכלנד שומקנסה לציור, וגם הפייט יסד את הכמות סוכר [שאין] [סאן] בגדי הכוהה, ועוד דלא אמרינן [בבבלי ו'] [הכא בכלל] דקריאה לאו עבודה היא, ועוד עזריה משיב ואפילו של יחיד לא היה מקשה כהן כלום.

שני שעירי פרק שישי יומא

לפנוה של ירושלים.
שכל מעשה חטאת בצפון: **אזינס הדשן.** לרין שיקדים לשם דשן המוצח שיהא נקרא קודם לכן מקום שפך הדשן מכלל דלתנא קמא לא לרין: **רבי אליעזר בן יעקב הוא.** דלאמר לא אשמועינן אלא שיהא מקומו מדרון שיהא דשנו משתפך: **ודילמא במקומו משופך הוא דפליגי.**

ומודה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים שם דשן אלא דצעי נמי מקומו משופך: **השורף.** המתעסק בצרכי שריפתן בגופן דכתיב אותם כגון המסייע בשעת שריפה והאי תנא אית ליה כרבי שמעון דאין מטמאין בגדים עד שיצאת בהן האור: **דשויה חרוכא.** דהוי ניתך הצשר ואפר מיהו לא הוו. לתנא קמא מטמאין עד שיעשו אפר דלאותם קרינא ציה לרבי אלעזר צרבי שמעון שויה: חרוכא לא מטמא דלא פר מיקרי: **בתני'** אמרו לו לכהן גדול וכו'. שאינו רשאי להסתחיל בעבודה אחרת עד שהגיע שעיר למדבר שנאמר ^ז ושלח את השעיר במדבר ואחר כך ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה: **דירכאות.** בני אדם עומדים מירושלים לגוק צכדי שיראה זה סימנו של זה ומנייפין אותם הסמוכין למדבר בסודרין וזה הסמוך לו רואה ומניף גם הוא ורואה חצירו הסמוך לירושלים.

דירכאות בלע"ז רידירגרד"ש: **עד ציוס חדודו.** הוא ראש המדבר ושם נתקיים ושלח את השעיר במדבר: **הולנין מיל.** כדאמרן לעיל ^{טו}: מיקרי ירושלים מלויין אותו עד סוכה הראשונה: **גמ'** **נעשים מלוטו.** ומתחיל לקרות הפרשה:

הדרן עלך שני שעירי

בא לקרוס. את הפרשה דילפינן ממלוואים דאמרינן צפ"ק ^{דף} ^ה: מניין שאף מקרא פרשה מעבד וכו': **אס רצה לקרוס צגדינו נוץ.** שהוא לבוש עכשיו שעבד בהן עבודת היום: **אטעניס.** לבוש כמין חלוק: בית הכנסת היה סמוך לעזרה צהר הצית: **חון הכנסת.** שמש: **ראש הכנסת.** על פיו נחמתיך לרבי הכנסת מי מפטיר מי פורס על שמע מי עובר לפני המזיבה: **ואך נעשורי.** שצפרשא אמור אל הכהנים: **ואומר יוסר ממה שקריסי וכו'.** בגמרא ^א מפרש טעמא: **שצחומס הפקודים.** ספר וידבר שמתחיל צמנינן של ישראל ופרשת פינחס צאותו ספר ושם המוספין אמורין: **קורא על פה.** טעמא מפרש בגמרא ^ט: **על הסודר.** צרכה של אחריה אשר נתן לנו וכו': ועל העבודה.

[נחלקן] [נלעל] שעד אותה שעה לא היה מלבין כדקאמר לעיל דילמא קדים ומלבין בו וימנין דגמיי ליה לרישוי בו (אלא) [אלמלא] לא היה מלבין עד שעת דחסיפא לגמרי, ולפי [מה] שפירש התלמוד המשנה לעיל (לימא) [לימ] ליה לרי' יהודה דהכא שדיו קושרין אותו חזיו כסעל וחזיו כיון שמלבין היה (מניט) [נשוגיען] למדבר. הדרן עלך שני שעירי

פרק שביעי בתני'. בא לו בתן גדול לקרות בו'. האל הואיל והפסוק עובדת היום וגם עשה עיקר עבודות כפרה יס לקרות ולגבך שביע' בתני'. בא לו בתן גדול לקריאת הפרשה. ואם רצה לקרות בבגדי ברוך קורא. אבל בבגדי וזה אין לקרות שאין ללוש בתחילה בגדי וזה אם לא לציור עבודה, ואמרינן לעיל בפרק הממונה [ג], שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה ועשון שחטא טבילה סמוך לעבודה כהונה. גמ'. מבכ"ז דקריאה לאו עבודה היא. מדלא צעין שומקנסה לציור לכל הפחות, ועוד דאטענית אינו כמות ותלוק כפי רש"י אלא הוא כמו שדין להעשף (בס) [כה] כמו אדרת שנער איטעל דמילתא בטנהדינן [נח], אן ואיטעל דפרקוה אמימנא ויבמות סו, בן, וכן היה לבוש איטעל בת מאה [שבת קכח, א], וכן נותנין לו כל ימות הרגל ולאציטלנו [מו"ק י, ב], וכן מרגוש ירושלמי דייקא שם ויפת אל שהמלה נבדשתה ט, כן, שנעמט שהוא כעין סדין ולא חלוק וכמותה. ולאזכרה משמע שאינה בגדי הכוהה צוה הענין. ולא כפי רבותיו של רש"י שפי' לעיל בפרק הממונה [נה, ב] דכהן שעשמה לו אמו כמות בד מאה מנה לובשה ועובד בה עבודת יחיד דהיינו מקרא פרשה באצטעל לנן משל, דלא [פרין] [פרשית] האל שאינו כמות, וגם הקשה רש"י שם עליהם דלא קמי צם האל וכלנד שומקנסה לציור, וגם הפייט יסד את הכמות סוכר [שאין] [סאן] בגדי הכוהה, ועוד דלא אמרינן [בבבלי ו'] [הכא בכלל] דקריאה לאו עבודה היא, ועוד עזריה משיב ואפילו של יחיד לא היה מקשה כהן כלום.

מסורת הש"ס

(א) ג"ל על, (ב) [נבערין ערך חרץ גרס אמר רבא דשויה חרוכא איכא בינייהו], (ג) ירושלמי חורון], (ד) טוטה מ:, (ה) [מגילה כד:], (ו) [גיר' סדר המשנה ירושל' עומד ומקבל וקורא עומד וקורא וכו'], (ז) [עיי' במשנה שנמשיות וחי"ט], (ח) [נלקמן ע"א], (ט) [גיר' רירי היתה נעשית כחשף], (י) תמיד כה:, (כ) פסחים נט. יבמות מ. ג., (ג) [ויקרא חו:], (ד) [נלקמן ע.], (ה) [שם], (ו) [נלקמן ע.],

סמל גליון הש"ס

גליון הש"ס
בתני' קורא על פה. עיין דבריט יוסף פ"א דכריתות דף ז"ב:

סמל הגהות הב"ח

(א) בתני' ר' ישמעאל אומר והלא סימן אחר בו. י"ב ברייתא היא: (ב) בתני' וכן גדול עומד ומקבל וקורא. י"ב כ"א עומד וקורא: (ג) שם ועל המקדש (בפני עצמן) ועל ישראל (בפני עצמן) ועל הכהנים (בפני עצמן) ועל שאר התפלה כ"ל וחיבות ועל ירושלים בפני עצמה נמחק וחיבות בפני עצמן מוקפין וכו' כ"א ועל הכהנים ועל ישראל ועל שאר התפלה:

סמל הגהות הגר"א

הגהות הגר"א
[א] בבשנה (ר' ישמעאל כו' עד כסגל ילביט) תח"מ: [ב] גמ' [דקסבר ר' יהודה] תח"מ: [ג] בבשנה ועל המקדש ועל הכהנים ועל ישראל בפני עצמן ועל שאר התפלה. כ"ל:

סמל הגהות מהר"ב

הגהות מהר"ב
רנשבורג

[א] בתני' ער הכהנים צפ"ע ועל שאר התפלה. י"ב עיי' בברייתא לקמן דף ע' ע"א ת"ר על המורה וכו' ועיי' מו"ע ד"ה על המורה כו' ודו"ק:

סמל לעיוי רש"י

לעיוי רש"י
ריידריגריד"ש. משמר ערפי.

סמל תוס' ישנים

תוס' ישנים
ורבי אליעזר ב"ר יעקב הוא. דלא צעי שיהא שם דשן ומי"מ גמר שלג [ממתין] מעל שפך הדשן במקום שפיכת הדשן. וקב"ץ רבי יהודה ביון שהגיע שיעיר אראש המדבר נעשית מצווה. ואל היה קורא מיד הפרשה. משמע לכאורה (דפליגי לח"ק) [דפליג אר"א הקצר] דלאמר לעיל [סו, א] כשהגיע שיעיר למדבר מלבין ויודעין היו שנעשית מצווה וזהו כשהגיעו